

PRACOVNÍ LIST k překládané knize

Labutí dům

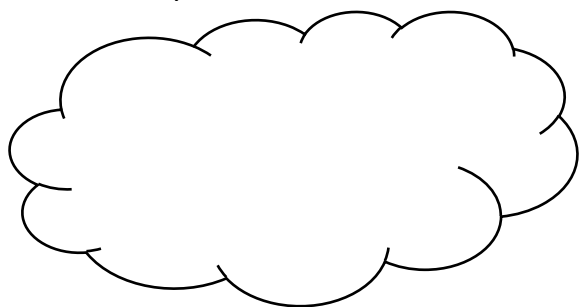
Daniela Krolupperová, Mladá fronta Praha 2021

Věková kategorie 6–10 let

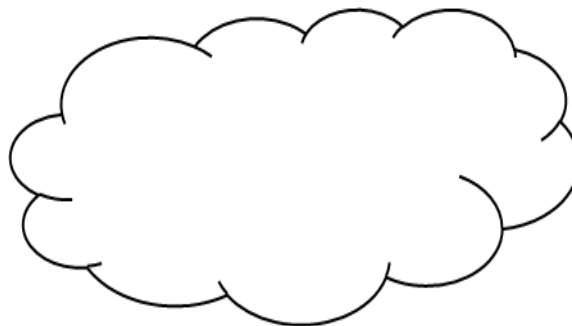
V knize *Labutí dům* prožíváme s mladými dívkami Rézi, Madlou a Fínou cestu za naplněním jejich snů.

O čem snily dívky před 100 lety, v době 1. republiky*? Své nápady zapište do obláčků.

Před 100 lety

O čem sníme dnes ...

*1. Československá republika – po 1. světové válce zaniklo Rakousko-Uherské císařství, jehož součástí byly i české země, a vznikl samostatný stát, Československá republika. Trvala do roku 1938.

Porovnejte sny mladých dívek dříve a dnes. Jak se od sebe liší?

A na čem záleží, po čem toužíme, co si přejeme?

Zapište své nápady:

Možná vás napadá, že naše sny a možnost je uskutečnit záleží na tom, v jaké společnosti žijeme.

Měly ženy za 1. republiky stejné postavení ve společnosti a stejné možnosti jako muži? Jaká byla tehdejší společnost?

Odpověď můžete hledat v následujícím textu.

Na přelomu 19. a 20. století v českých zemích ještě nebyla práce žen mimo rodinu zdaleka nic samozřejmého. Zatímco čeští muži se realizovali mimo domov, ve veřejném životě, ženy byly uzavřeny v životě soukromém. Jejich úkolem bylo přivádět na svět potomky, starat se o domácnost a hospodářství. Svět politiky, válek a diplomacie byl doménou mužů.

Jiný pohled na otázky ženského života se objevil až s působením žen lékařek. V roce 1900 byly českým ženám poprvé otevřeny brány lékařských fakult. Mladé ženy – lékařky pak začaly ovlivňovat veřejné mínění. Věnovaly se otázkám, které jejich mužští kolegové pomíjeli. Nabádaly ženy, aby postavily své zdraví na první místo a přestaly nosit šněrovačky, které deformují jejich tělo a jsou nebezpečné pro budoucí těhotenství. První lékařky rozšířily pohled na ženy nejen o zdravotní otázky, ale také radily ženám, aby raději než za šaty utrácely peníze za knihy. Vzdělání chápaly jako prostředek k osamostatnění žen a nezávislosti na mužích.

V prvních desetiletích 20. století začaly české ženy bojovat o svá politická a volební práva a samy se zapojovat v politice. Volební právo (právo volit zástupce do parlamentu, ale také právo být zvolena) získaly po vzniku Československé republiky, roku 1920.

Zdroje: Szopová, Eva: Dvě české političky a novinářky, Brno 2011. Lenderová, Milena: K hříchu i modlitbě, Praha, Mladá fronta, 1999.

Postavení a možnosti českých žen v 19. století	Postavení a možnosti žen za 1. republiky
Co se od nich očekávalo? Co dělaly a co nedělaly?	Co se od nich očekávalo? Co dělaly ...

V další části si představíme 3 ženy, které jsou spojeny s obdobím 1. republiky a setkáváte se s nimi i v knize *Labutí dům*. Prozkoumejte jejich fotografie a krátké texty.

Eliška Junková, automobilová závodnice, první žena na světě, která vyhrála v mezinárodním závodě v roce 1926.

„Dokázala jsem ve svém oboru, že se žena může vypracovat na úroveň nejlepších mužů, ale to není tak významné. Důležitý je důkaz, že se může vypracovat podle svých přirozených ženských vlastností a schopností. Jsme příliš nakloněny vysvětlovat své nezdary reptáním na přírodu. Užitečnější je méně se durdit a více trénovat. Pak se ukáže, že leckteré handicapy jsou překonatelné.“

Zdroj: Wikipedia

Krátký video medailonek o Elišce Junkové najdete online:

<https://decko.ceskatelevize.cz/hvezdicky>

Gerty Coriová, česko-americká lékařka a biochemička, nositelka Nobelovy ceny za fyziologii nebo lékařství z roku 1947

Gerty byla nejstarší ze tří dcer v rodině ředitele cukrovaru Otty Radnitze. Do svých 10 let měla domácí učitelku, dále navštěvovala pražské dívčí lyceum, následně pak studovala medicínu na německé univerzitě v Praze.

Na univerzitě se seznámila se studentem lékařství Carlem Ferdinandem Corim, s nímž už během studia spolupracovali na výzkumech. Uzavřeli manželství a v roce 1922 společně odjeli pracovat do Spojených států. Za objev funkce hormonů při metabolismu cukrů obdržela v roce 1947 Nobelovu cenu.

Zdroj: Wikipedia

Hana Podolská, módní návrhářka a majitelka významného módního salonu

Narodila se jako Johanna Vošahlíková v rodině architekta a stavitele Františka Vošahlíka. Učila se švadlenou v krejčovství v Praze a z výtěžku pomáhala své matce živit rodinu (otec zemřel). Později si díky podpoře svého manžela založila krejčovství Pod Vyšehradem. Podnik se po první světové válce postupně změnil v luxusní modelový dům.

Salon s oficiálním názvem „Modelový dům dámských toilettes Hanna Podolská“ se zařadil k nejvýznamnějším a nejluxusnějším salonům dámské módy v Praze.

Kolekce salonu byly prodávány i do zahraničí a samotné návrhářce se přezdívalo „česká Coco Chanel“.

Zdroj: Wikipedia

Čím tě tyto ženy zaujaly?

Jak mohly inspirovat mladé dívky nebo chlapce v době 1. republiky?

Eliška Junková	Gerty Coriová	Hana Podolská

Snad vám pracovní list pomohl získat další informace o době, ve které se kniha *Labutí dům* odehrává. Nyní nezbývá, než si knihu přečíst a pustit se do překládání.